

میکھل

پریم ناٹھ شاد

مہارشی ویدویاس چھ پنہ ویدویاس سمرتی مژ شراہن (۱۶) سنسکارن ہند
ذکر کو رہت۔ ساری پیندی چھ یم شراہ سنسکار ماناں تے ورتاوان تے۔ اما پور زکا شرہن
بٹن چھڑوہ (۲۲) سنسکارتے یم سنسکار چھ بیکن پنہ زندگانی مژ بیعنے زپنے پڑھ مرنس
تام انعام دُن پو ان۔

میکھل لفظ لغوی معنے چھ دربہ گاچ یس لشپر مژ و پدان چھ یا ستر پنچ
و ٹھتھ تر گنی رز یتھ اُن پن وناں چھ۔ یہ چھ کرس گندنے یوان تے یہ چھ آمہ
سنسکار ک اکھ حصہ۔ یونہ یا یکنؤپت یگیا سؤترم چھ ستر پنس بناویتھ عالکی تزاونہ
پو ان۔ یہ چھڑوہ (۲۲) سنسکارن مژ دہم سنسکار۔ اتھ چھنے بٹھ پرم پراپہ تے
ضابطہ حیات مژ خصوصی اہمیت تے مقام۔ یہ چھ بچھ گرنا مژ سبھاہ اعتقد تے اعتماد سان
مناوہ پو ان۔ جوشی پریم ناٹھ شاستری سند وٹن چھ زپن انس زمانس مژ آسی لکس تے
کو روشنی میکھل دواں۔ کو میکھل دُن پنہ دھرمہ شاسترس مژ کا شہہ مہانیت۔ وہ
گو وق گند رنس ستر گیپ کو میکھل ختم۔ یہ چھ سبھاہ متبرک سنسکار مانہ پو ان۔ ونہنے

چھ یوان ز میکھلہ پتے چھ لڑکہ برہمن و دیا حاصل کرنے ستر ستر مذہبی رسم و رواج انجام دس قابل بنان۔ میکھل دنک مدعا چھ برہمن طریزندگی ستر متعارف سپدن تھے پہنس گورس قریب میں یہ امس تائیمہ پہند زیور ستر آراستہ کر۔

برہمن سفر زندگانی منز چھڑوریوگ یا آشرام Stage آسان۔

۱۔ برہماچاری آشرام۔ یہ چھڑ ۲۵ رؤری و انسہ تام یا علم حاصل کرنک زمانہ۔

۲۔ یہ چھڑ گز ہست آشرام۔ یہ چھڑ ۲۶ رؤری و انسہ پٹھ ۵۰ رؤری و انسہ تام۔ یہ چھڑ گز ہست پکناونک زمانہ۔

۳۔ ون پرست آشرام۔ یہ گو وادو Spirituality Meditation یا وادو

دھیان۔ عبادت تھے رؤحانی عملہ ہند زمانہ۔

۴۔ سنباس آشرام۔ یہ چھڑ ۷۷ رؤری پنک زمانہ۔

بہر حال کاشر شو ازم بھنپ سنباس آشرام ماناں بلکہ چھ وناں نے رؤحانی مقصد ہمکیہ انسان گز ہستی اس تھتے پڑا تو۔ میکھل چھنے لڑکس گوڈنکس یعنے برہماچاری ورس یا پٹھس ستر متعارف کران۔ امہ چہ اہمیتک انداز یہ یہ تیمہ ستر تھے لگاؤنے زبڑہ ہمکیہ نہ میکھلہ پاپوئہ تڑاوہ و رائے خاندڑے گرتھ یا اگر تھو سند مول یامانج یہ عالمہ گئے سہ ہمکیہ نچ تھو سند دی اخیری رسومات انجام دتھے۔ پڑا، ہوں، ہم کروں تھے پیچہ کیٹھہ رسم یہم کریا کرمس ستر وابستہ چھ تھے یہ اگس برہمنس ضابطہ چھ، چھ لڑکہ یونہ تڑا و دی انجام ہبکان تو۔ یونہ تڑا و تو چھ امس ”دواجا“ تھے وناں۔ مطلب

پہساگو وبرہمن ورگس مژہ شاہیل۔ منوسمرتی مطابق گزو و ماجہ زین اکہ زنم تے
میکھل کر ڈن دویم زنم۔

پہچھہ ضروری زیکھل گڑھہ مناسب و قس یا مقرر ساتھ پڑھتے دھار مک
گز تھن مژہ درج قاعدن تھت انجام دنے ڈنے۔ وچھنے چھ آمت وق گزر نس ستر ستر چھ
کیشون کر یا این مژہ تبدیلی پتہ آمیٹ۔ مگر پڑھ والین اندر چھ امیک سماں برابر موجود۔
پڑائنس زمانس مژہ اسے ۱۲ ارسنکار گروگلس مژہ برہماری ورگس مژہ پے پور کران۔ مگر
وڈن چھ یہم میکھلہ دوران پور یو ان کرنے۔

پہچھہ کاشر ہن بٹن مژہ اکھ لازمی رسم۔ امیک رو تبہ پھ کھاند رکھوتے تے
اہم۔ اتحہ مژہ خاند رک پاٹھکر تپنے نیڑن، گر ڈنے، ماٹز راتھ تے دو گون پیتر کرنے
یوان۔ سال تھے چھ کران مگر ٹھوٹ، گاؤ یا ماؤ ک استعمال چھنے سپدان۔ میکھلہ سنسکار
چھ ٹھکل میلا و تھہ تر ہن دوہن جاری روزان۔ اتحہ چھ دو شوے مذہبی تے سماجی پہلوؤ
وابستہ۔ مذہبی پہلوؤ پہچھہ ز شرس چھ برہمن یا بیچھے ورگس مژہ شامل کران تے سماجی پہلوؤ
شرس چھ لولہ تھے مایہ ہند و رشن کرنے یوان۔ یونہ تڑ اوٹ ساعت تھے تاریخ چھ کول
گروہس ستر مشور گر تھ جنتری یا نچھ پتھر و چھ تھ لڑکہ سیز رائج مطابق طے یوان
کرنے۔ کیشمہ دوہن بڑو ٹھ ساعت و چھ تھ سامگزی یا اگنے و تر جمع یوان کرنے۔ پہچھہ
اکھ طویل فہرست آسان پتھ مژہ و

وُشکه، تو مل، تیل، سرف، کوفور، ڈونز، باد، شکر، نارجیل، پچھ، کشمکش، زیرش، زافل، ڈیگ
نارک وہن، گبو، تو ملے اوٹ، دربے گاسے، پوش، ماٹچھ، آر، اوم دود، زامٹ دود، کانٹچھ
گن، چھٹے کپرتے گرو جیس خاطر پلو پوشا کھلا لو کچھ لو کچھ اکھساس تے اکھھتھ تلے مؤر
شامل آسان چھنے۔

یونہ تیار کرنا تھے چھنے اکھ ہوز۔ یہ چھنے سارے بناؤں تگان۔ پڑا نس زمانس مژاوے چھرا اگر جیس بناؤں تگان مگر پتھے ہیو چھ کائسہ کائسہ پانچھ تھے گرے سے مژا
یونہ تیار کرنا۔ یونہ بناؤچھ چھنے ہتھ گنے: یونہ چھ ستر پس بنان۔ عموماً اسکے پڑا نہ وقت
روال وری پیچ کپس پندرس پیٹھ کتان۔ اتحہ پس چھ اتھ پا وہند ۹۶ رگنے ز پھر
تحاویہ یوان۔ کیا ہے مذہبی عالم پچھ ونان ۹۶ رگنے ز پھر آسٹنگ پس منظر چھ پہ ن
وید چھ ژورتے گاپڑی مشرس چھ ۲۲ رلفظ آسان۔ ژوران تھے ژوہن ضرب ڈٹھ چھ
۹۶ بنان۔ مگر کینہن عالم پھر رائے چھنے ز انسانی جسمس مژا چھنے ۷۲ رئاڑی تھے
گاپڑی منتر کم لفظن ہند تعداد چھ ۲۲۔ لہذا چھ ۲۲ تھے ۷۲ جمع گر تھے ۹۶ بنان۔ یہ پن
چھ اساؤ تھے ہر ہن تاریخ بنان۔ پتھے چھس ترنے لے وول ناکر تزاون لا یق
بناؤان۔ اتحہ پس چھ آکہ خاص ہسٹنگ انگرپڑی گزند ہند دولہ اٹھ آکار گنڈ تراویخ
یوان۔ اتحہ گنڈس چھ برہمی گند ونان۔ یس پرم برم سند مظہر مانہے یوان چھ، یتھ
مژا تریشوے کارن یعنے دیہ سند تر ظہور کر روپ لپن چھ۔

میکھل یا یونہ سند کار شروع کرنے بز وٹھ ز ترے دوہ چھ آنگنس یا پیچہ گنہ

جاپے تزویر فٹ چورس، اکھ فٹ سون کھوڈ کھنپے یوان۔ اتحہ پچھا اگنپے کونڈ ونان۔
اتھ اندری اندری جاپے ٹھل پچھ صاف گری تھگرچہ میڑ عستار لو تھشوش یوان کرنپتے اندری
اندری تجھپر تے پٹھ پچھپر تے بناؤ نپے یوان۔

مقرر وقت پٹھ پچھ گرو جی اگنپے کونڈس بز وشهہ کنپے پوریعنی مشرق سکن بُتھ
گری تھبھ سو روے اگنپے ئتر سامان بیتھ اتحہ تھان چلچی یئن، بالٹین تے ٹین منز شیران
سمیھالان۔ پنس کول گروہس علاو پچھ بیپیہ اکھ ز گرو جی انبنے یوان۔ یمن علاو پچھ
اکھ و دوان گرو جی تے آسان۔ تھس پچھ ٹند رتا رکھ ونان۔ پیہ پچھ مخصوص تے مؤل منتر بد
بد پران تے سارے کڑیاپے ہنز نگرائی کران۔ گرو جی پچھ منتر پران پران پؤن تے بیون
بیون رنگی پوڈ روس عستار زمینہ پٹھ تے اگنپے کونڈس پٹھ Drawing عستار کیشہ
تے علامتی نشانہ تراوان۔ یمن نشان پٹھ پچھ کلش، نو گز ہہ، ریش مڈل،
کھیپ پال تے دڑون کتر ٹونگ تھونپے یوان۔ امہ دوہہ کالہ دو گون دینہ وزچھتے پنہ گرچہ نیتھ
گزا کنہ زنہ تے پنہ کولہ چہ پیتھ نہ مس لٹھر نہ مژدی تا تھگند گری تھناری وہن بند کنپے پٹھ پچھ
تے تام زیبٹھ الویڈ تراوان۔ اتحہ پچھ ونان ناری وہن کھاڑی۔ پیہ چھتے اکی کو چن زین ہنز
پچان آسنس عستار تھن پانے و اذ مڑ کری دو رکنک موقعے فراہم کران۔

پڑاپے بز وشهہ پچھ نا کس مژد دوپے تے مشکلہ تھجے زائی تھ سو روے اوند پڈ کھمشکا ونے
یوان۔ اگنپے کونڈس پچھ زین ترا اوقھا اگن زالنے یوان۔ ٹند رتا رکھ گرو جی، یز من تے
میکھلہ مہراپے پچھا اگنپے کونڈس بز وشهہ کنپے پنس آسنس پٹھ بھتھ و تو سو شروع کران۔

گنیش پُرزا، کلشہ پُر زاتِ اُگنے کو غڈ پوزا چھنے گوڑ سپداں۔ اتحہ دوران چھنے بننے اس بند
زالان تے وئنے والان۔ ناؤ دچھ آننے پوان، سہ پچھ مہراز کھویرست مس کاسان۔ صرف پھنس
تالہ یا بڑہ مانڈس پٹھ کیشہ مس لشہ موجود تھا والان۔ یتھہ رُخوگ چھ دنان۔ پہ کام چھنے مہراز
سندس ماس مٹی آسان۔ مس کاسنے دی چھنے بننے ہتھ پاٹھ کو وئنہ دن ہزاران:

ہیثرے..... ووستے کارو کھو رکھوا رے

دیا رے ہم برائیو
ووستے کار دیان کیاہ کر نونس
منے گرھیم لر ہندڑو ریم پور
ووستے کار دیان کیاہ کر دانیس
منے گرھیم کانہ ہوم جاگرس

شرزان دیان کرنا تو چھ چھ مہراز جو گروستر نالک لاغان۔ جو گروستر چھ خاص قسمک
لباس۔ پہ چھ کو گلے رنگے آمت سفید لٹھک نبڑھ گرتے تے ای رنگے کنٹوپہ یتھہ دویہ طرفو کنے
پچھ لار گتھ آسان چھنے۔ ائدی رکن اُٹ پنچ ستر شزانہ پچھ گند تھتے نیبری۔ کن رو سک مسلم پھلیہ سان
دریہ گاچ و ٹھہ مرہ رزبلس گند تھ۔ مہراز چھ اتحہ لباس منزگرو جی یس ڈچھنی۔ کن اُگنے کو نہیں
بند فہمہ کنہ بہان۔ ساری گرو جی چھ بد پد وید منتر پران روزان۔ گرو جی چھ مہراز نستہ پٹھ ڈکے
تالہ تام سیند رویوک کران۔ امعہ ساتھ چھنے کا نہمہ لوکت انہریں کو روملہ تھاں، نقدی تے نون بہٹھ
زنگہ پوان۔ مہراز چھ گرو جی نہ ہدایتہ مؤجوب منتر پنس دوران اُگنے ڈتھ تے پوش رُخو رُخو
دزو نس اُگنے کو غڈس ہمان۔ اتحہ چھ آہو تی ونان۔

یونہ تزاوگ مقرر و قچھ و اتنا تے گرو جی چھ مہراں پنڈس مالس یا بڈی پس
یونہ پلنا وان تے سہ چھ و دو دن رؤز تھ شاشی پاٹھ تے گاپڑی منتر بد پرنس دوران یونہ
میکھلہ مہراں د چھنہ نہ پنڈ کر چھنڈ کر دنگر دنگر تھ مژمال کر تزاو ان تے بینہ پھنے آتھ تھ پاٹھ

و نہ وان:

گوران گاپڑی منتر پر نو
مالک تزو گو برس یونے فائی

آتھ یونہس چھنے تز نے لپ آسان - گرو جی چھ میکھلہ مہراں د میکھلہ
ہند مقصد سمجھا وان تے منترن ہند معنے فکر تاران نی پہ کر تینہ منہ پنڈس گروہ هس
تے مالس ماجہ ہنڑ سیوا - یعنی ہند ہن قد من تل پہ تائیم تے تربیت کہ زیور عصر
آرائستہ گوٹھ - تائیم یا و دیا حاصل گر تھ کر پہ امیک استعمال گل انسانیت چھ
بجایی تے پا پر جا پی خاطر تے پیچہ کر پہ یعنی وعدن پٹھ گئے قمیس پٹھ عمل - پہ چھ
سے رشتہ تے وعدہ یعنیہ کن اکھشش یا طالب علم پنڈس گروہ هس یا ووستادس
یز تھ تے احترام چھ دوان پہ زن یعنیہ شلوکہ عصر ظاہر چھ :

گرو بز ہما گرو و شفہ گرو دیو امہیرا
گورے اپو سا کھشات پرم بز ہما تے گورو نمہ
گرو جی نہ ہدایتہ مطابق چھ میکھلہ مہراں د و دن رؤز تھ اکس
اکس اپدھال تے پیچہ آتھ ز پٹھ ملے مؤرئ پٹھ اور آمسن پڑھن تے رشتہ

دارن اُبپد منگان۔ گوڈم انوار پھنے په تے ماس اُبپد تھالس مژڑاوان
تے مہرازس ڈیکس میوٹھ گر تھاہی کران کران نیران۔ ساری لؤکھ پھنے
چپ موجو ب اُبپد ڈنگو پونسے ٹونک تڑاوان۔ اتحہ دوران چھنگر گرڈ جی سارے نے
حاضر پن میوک لagan تے ناری وہن گندان۔ چہ عمل چھنے سہ زمانے یاد
پاوان میلیہ گورگلس مژرشش یا طالب علم پنس گرڈ ہس باپتھ گور دکھشا تے
گورگل چہ پاپ جاپی باپتھ بھکشا سہ مبراوان اُسر۔

میکھلا چہ ہنڑ کرنا چھنے ۱۳ پٹھ ۱۶ گھنٹن تام جاری روزان۔ اگنے
ڈتھ چھنے منتر دوران اگنس ہمنے یوان۔ مہرازس چھنگا پیڑی منتر پر نک
اپیاس کرنا ونے یوان۔ امہ پتھ چھنپیہ کیشہ رسم پور کرنے یوان مثا لے کھما
پوش تڑاون۔ امہ ساتھ چھنگ ساری یم حاضر آس پوش تے اگنے ڈتھ دو یو اتحہ
ڈٹھ اگنس تڑاوان۔ تیار کر متھ کھین چبپہ مژر کم کاسہ نو پد ڈنگر اگنس
تڑاوان۔ کلشہ مژر اُدری ڈڈن کل تھ سارے بآگنے یوان۔ امہ پتھ چھن
مہرازس وستہ بدلاوان۔ امس چھنگ کوٹ تے باقی نوی پلو لا گتھ دستار
گندان تے وکس کھائ تھ آلتھ کڈان۔ نابد آپراوان، پتھ چھس کیشہ نفرستہ
رہی تھ یا پبل والا ان۔ تیتھ چھس سند یا پوزا کاٹھ رناوان تے ڈیس پر رت
کاراند واتنس پٹھ شکر ائپ کران۔ اتحہ دوران چھنے بنہ وکس نشان نشان
و چک وٹان گپا ان۔ یا پبل کھستھ چھن فاقہ وائل تے باقی پٹھ دال سبزی تے
کھتھ کھبوان۔

دھیمہ دوہہ سجن پھٹھ اُخري رسم "کوشل ہم" کرنے پوان۔ اتحہ پٹھ پھٹھ تھر بناوان، پھٹھ دیوی دیوتا، ان ارپن کران، جاناوارن شراوان، پانس کھوان تھ حق ہمساین تھ کھیاوان۔

پتھ میلہ لڈکس کھاند رسپدان پھٹھ یونس پھٹھ پیمہ تڑتے لپر رلاونہ پوان تھ پھٹھ شہ لور بناں۔ یمہ تڑتے لپر پھٹھ مزید ذمہ وأرین ظاہر کران۔ یمن مژ خاندار نہ ہندی رین تھ نکھ واعن شاہیل پھٹھ۔ کیفہ و مدھی رو ایتو موجہ ب پھٹھ یمہ تڑتے لپر ترمذی، بڑھا، وشنوتہ مہیش تڑتے انسانی گون تھ وجہ دچھ تڑتے صوراڑ۔ اپنی *Creation* سستھی Dissilution سماہار Preservation دیو رین، ریشی رین تھ پتھر رین، یمن کیمہ رسم پور گر تھ نکھ واعن پوان پھٹھ۔

یونہ پھٹھ پڑ تھ دوہہ سجن بٹھ پھلنہ یا شزان دیان کرنے وقتہ ہٹھ مژہ کئڈ تھ گاپڑی منتر پران پھلنہ پوان تھ پیمہ نالکی تراونہ پوان۔ اتحہ منتر س پھٹھ گاپڑی منتر، گر و منتر تھ مول منتر تھ ونان۔ یونہ پھٹھ بکش مر نہ کس دمس تام نالکی روزان، ہرگاہ یونہ گئے وجہ کنٹھ بھیتی تھی ساتھ پھٹھ نو و یونہ لائکن آسان۔ نو وریمہ، ہیر تھ تھ زایہ دوہس پٹھ پھٹھ پڑ تھ ورکی پر نو و یونہ لائکن آسان۔

اگر چڑھا ستر و موجہ ب یونہ تراویح یا میکھلہ پڑھ و اُنس سچھ پٹھ باہ

وَرِي تام مُقر رچھنے مگر ووْنِ چھ میکھل تے خاندِر کو سنسکار پکو ٹھ سپداں۔
از کالس مژر یتیله زن کا شر بٹھ کشپر مژر پر تھ طرفاتن مچھکر او نے آئتھر چھ میکھل
تے وو پر حالاتن مژر وو نے زو نے کران چھ اما پا زمیکھلہ ہند سنسکار رچھ یو ٹھ
پٹھ سان انجام دوان۔ البتہ کیونہ تبدیلیہ چھنے ضرور دز پٹھر یوان۔
عموماً جھنے میکھلہ مہرا زس سورے مس کا سان بلکہ جھس عام پاٹھر
کھائے کران۔

بُنے ونے وس مژر جھنے سو روایتی لے ووْنِ زیاد تر کن
گوھان۔ جا یہ پڑی کی موجود بچھ میکھلہ یا خاندِر با پتھنچ گر کر ایہ پٹھر گن
پہان میتھ پٹھ بارِ رقم خرچ چھ گوھان۔

گنہ کنہ جا یہ چھ کیونہ دھار میک سنسختا پہ سا مو ڈک یعنے اجتماعی
میکھل دنک بند و بست کران، یتھ مژر دہن پنڈ ہن یا تمہی زیاد شر ہن اکی
ساتھ یونہ پہان چھ تڑا ونے۔ یتھ پاٹھر چھنے خرچس مژر کی گوھان۔
کیونہ بٹھ چھ شر ہن آر یہ سماجی رواؤ یو مطابق میکھل کران۔ اتحہ
مژر چھ خرچ تہ کم لگان تے وقت تہ بچان۔

کیونہ ان ڈوکن یم روز گار کس سلسلہ مژر دؤ ردو رچھکر نے آئتھر
چھ، جھنے یونہ ڈھنے کس صورت مژر یا امیک پن ڈھنے یونہ کن تو و یونہ
دستیاب سپداں، یونہ کن تمن کیونہ کالس یونہ ورأے روؤن پہان چھ۔

